

SZABÓ LŐRINC SÍRJÁRA

1.

*Most elhallgatok — szólt s letette töltő-
tollát a költő és elhallgatott,
s lénye ma már tízezer emberöltő
távolánál is távolabb ragyog.*

*Nem bűvöli tört testét soha több nő,
s homloka mögött, hol a fény lakott,
már csak a homály gyűrűzik s a kód nő,
míg szét nem zúzzák a téli fagyok.*

*Hol bolyonghat? milyen galaktikák
csillagörvényes tengerein át,
hol porrá omlik minden elvesző kincs?*

*Ha megérzed talán az Arny kezét,
amint kinyúlik tévován feléd,
ragadd meg s el ne engedd soha, Lőrinc!*

2.

*Valahányszor eztán a Pasarét
tücsökszava jólhallik majd a dombra,
s kis cigányaid muzsikája kék
nyárestéink csöndjét telezsibongja;*

*ha álomba szenderül a vidék,
lámpái sok-sok csillagát kioltja,
s nem világít már, csak a jegenyék
fölött a hold nagy, sárga lampionja:*

*rád gondolok majd, Lőrinc, arra, hogy
valahonnét tán te is láthatod
ezt a virágos, holdsütötte kertet;*

*s azon tűnődsz tán, miféle zene
száll feléd: földi tücskök éneke,
vagy amit a csillagok ciripelnek?*

3.

*Mikor már-már eljutottál oda,
hogy „csak derűs órát végy tudomásul”,
miért kellett, Lőrinc, hogy mostoha
szerveid cserben hagyjanak galádul?*

Mert éppen elég, ha egy ostoba
ideg vagy izom aljasul elárul:
bárhogy sugárzott pompás homloka,
az ember mint elejtett kő aláhull.

Te is, egész égbolttal tündökölve
fejest zuhantál egy hitvány gödörbe,
hol nincs többé se szín, se hang, se fény.

De ugye mégis röpít a remény
arrafelé, hol majd a Kapu tárul,
s „csak derűs órát veszel tudomásul“ ?

4.

Tudták, hogy többé nincs remény. De te
még akartál valamit a világtól.
Tompán rebtent a haldokló szeme:
„Olvassatok nekem az Iliászból“.

S feléd csapott a végtelen zene
a roppant hexaméter-áradásból.
Tenger vitt, a hellének tengere,
míg olvastak neked az Iliászból.

S már csak ez volt: oly sodró áradat,
hogy néha a szived is elakadt;
de ajkad egyre azt suttogta: „Még, még“ ...

Mind sűrűbb lett a hádeszi sötétség,
míg olvastak. El-elcsuklott a hang.
Vezette a Vak a Világtalant.

5.

Ez a mozdulatod is bennem él
örökre már: ahogy vonatra szálltál
Szárszón, kihajtott galléros fehér
ingben, nagy kamasz ... Fényes ég, vidám nyár,

zöld fák ... A vonat indult már, de mély
zaján át, ahogy kihajolva álltál
a lépcsőn, fátylas hangod még elér:
„Itt — és melledre mutatsz — egyre fáj már“ ...

Aztán az utolsó találkozás ...
„Hogy vagy?“ — „Sokizületi gyulladás“ —
mondod, s mint egy tanító a gyerekeknek,

aprólékosan magyarázni kezded,
miféle kín ez és mekkora láz ...
Hogy fáj, hogy akkor nem öleltelek meg !

6.

Nézem bronzzá fagyott Beatricédet,
halott képmását annak, aki volt,
s azon tűnődöm, Lőrinc, hogy mivé lett,
kiben szerelmed kalibáni, zord

szenvedéllyel ostromolta az élet
értelmét, a valódi és koholt
gyönyör titkát, s kiben huszonhat évéd
hirtelen hűtlen semmivé foszolt.

Nézem arcát. S egyszerre mintha hullám
zúdulna felém: tengerlőn borul rám,
Lőrinc, hatalmas, izzó éjszakád,

melyben a Szépség eonjain át
csak ti keringtek tündöklőn, sötéten,
vak csillaggár a Nihil tűz egében.

7.

Szólnék hozzád, de nem hallod szavam már.
Kezefognék, de eldugod kezéd.
Megtáltál. — s olyan fájó e tudat, bár
igazán soha nem ismertelek.

Most, hogy művedet az Idő, s a barbár
enyészet vette át a testedet,
s nemlétedben nagyobb lettél magadnál:
most tudom csak, mit mondanék neked.

Tudom, már késő. Mégis, a halál vad
szakadékán át kiáltom utánad
azt az egyetlenegy szót legalább.

Ki életedben a kín annyi bugyrán
vándoroltál át, Lőrinc: ó ha tudnám,
hogyan segíthetlek vele odaát!

Rónay György